

Društvo narodov zboruje v mestu Ženevi. Za to zasedanje je vladalo veliko zanimanje, ker je Italija ostala blamirana, ko je napovedala važen sestanek zunanjih ministrov drugih držav pri Mussoliniju. A ta sestanek je izostal. Pogajanja se vršijo, da bi pri tem zborovanju prišlo do kakih sklepov glede razorožitve, ker je najhujša pijavka vseh držav ravno ta neprestana orožitev. Nadalje se hočejo urediti razmere na meji med Francijo in Nemčijo, kar je tudi zelo kočljivo vprašanje in bo težko prišlo do kakih vspehov.

Kaj je novega?

Slovenec, Slovenka! Gospodar, gospodinja, ki še nisi zatajil, zatajila svojega materinega jezika, ki še veruješ v zdravo, ustvarjajočo silo slovenskega naroda, glej, da bo do v vsaki družini knjige Mohorjeve družbe, te prve učiteljice slovenskega naroda, ki je od vsega početka vzbujala in utrjevala v njem versko in narodno zavest! Glej, da bo v vsaki družini političen list, ki se neustrašeno bori za načela in ideje slovenskega naroda! Neki nemški pisatelj pravi: »Narod ima časopisje, ki ga zasluži. A tudi svoj pogin bo sam zaslužil, če bo njegova duševna hrana brezversko nemoralno časopisje.« Slovenki narod pa hoče živeti! Zato bo s svojo življenjsko silo prepričal nadvlado umazanega, brezvestnega in brezverskega tiska, ki dan za dnem sramoti in žali, kar je slovenskemu narodu najsvetejšega in najdražjega — njegovo vero in njegov jezik!

Gospode poročevalce krajevnih organizacij Slovenske Ljudske Stranke prosimo, da blagovolijo doposlane jim izdave koledarjev Jugoslovanske kmečke zveze čimprej razpečati in nam izkupiček nemudoma nakazati. Kjer pa koledarčkov nikakor ne bi mogli razpečati, nam jih naj takoj vrnejo, da zamoremo ustreči naročnikom. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Naročnikom koledarjev Jugoslovanske kmečke zveze sporočamo, da so nam koledarji pošli. Ako nam jih krajevne organizacije, ki so jih prejele morebiti kaj odveč, vrnejo, bomo po možnosti naročnikom ustregli. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Ekspozitura Delavske zbornice v Mariboru se je prešla iz svojih dosedanjih prostorov v poslopje Okrožnega urada na Rotovškem trgu. Za stranke je tajništvo na razpolago dnevno od 3. do 6. ure popoldne. Pozivamo vse delavske organizacije in organizacije nameščencev, da se v slučaju sporov, mezdnih gibanj, kakor tudi v slučaju slabega ravnanja z delavci in nameščenci obračajo vedno na ekspozituro Delavske zbornice. Tajništvo vodi bivši strokovni tajnik g. Čeh. V najhujših slučajih se lahko zglasijo stranke tudi popoldne pri šefu Borze dela, ki ima svoj urad istotam.

Nova čitalnica v Mariboru. Delavska zbornica, ekspozitura v Mariboru, je te dni otvorila novo čitalnico v svojih tajniških prostorih na Rotovškem trgu. V čitalnici so na razpolago slovenski, hrvaški, srbski in inozemski dnevniki in vse pomembnejše slovenske in inozemske socialno-politične revije. Čitalnica je odprta dnevno od 6. do 9. ure zvečer. Vstop je vsakomur prost. Priporočamo jo prav posebno vsem organiziranim delavcem in nameščencem, ki imajo sedaj priliko črpati svoje znanje iz teh važnih in potrebnih revij.

Viničarsko zborovanje v Ljutomeru. Poseben stan v naših vinorodnih krajih je viničarski, ki pa do zadnjih časov ni imel posebnega strokovnega gibanja in tudi ne posebne stanovske zavesti in stanovskega varstva. Ker pa se družabni red vedno bolj jasno začrtuje ločeno po stanovih, so začeli tudi viničarji stanovsko strokovno gibanje. K temu jih je prisilil tudi težak gospodarski položaj, v katerem se po večini vsi viničarji, posebno še oni v graščinskih vinogradih, nahajajo. Da bi se mogle določiti nove smernice za nadaljnje stanovsko strokovno gibanje, je bil sklican za 7. in 8. decembra t. l. kongres viničarjev v Ljutomer. Prvega dneva so se udeležili kongresa posamezni delegatje, katerih se je zbralo v dvorano Katoliškega doma do 100. Kongresu je predsedoval tov. Geč. Prvi je referiral duševni vodja viničarskega gibanja tov. Rozman od Sv. Miklavža. Razložil je težak položaj viničarskega stanu s posebnim ozirom na delo, delovni čas, za slučaj bolezni, starosti in smrti. Povdarjal je tudi, da je za viničarja veliko moralno zlo, ko mora marsikje slabo pijačo sprejemati mesto denarja za plačilo. Njegovo izčrpano poročilo so vsi navzoči odobraval. Nato je v imenu Jugoslovanske strok. zveze referiral g. S. iz Maribora o zahtevah viničarskega stanu, ki se nanašajo predvsem na gnotno zboljša-

nje, na zavarovanje za bolezen in starost, na strokovno izobrazbo, za katero se naj zopet uvedejo viničarske šole, na ureditev delovnega časa in drugo. Predvsem pa se je zahtevalo, naj se čimprej uzakoni »Viničarski red«, ki že več let leži v Belgradu in čaka na rešitev. Prvi dan kongresa viničarjev je pokazal, da je gibanje resno in stvarno. Na kongres pa niso mogli priti prvi dan tovariši iz Ljubljane, ker se je vlak pri Litiji nekaj ponesrečil. Pač pa so prišli zvečer. Viničarji so jih pričakovali na družabnem sestanku, ki se je vršil v gostilni Strasser, kjer je sviral in pel glasbeni viničarski krožek od Sv. Miklavža. Drugi dan se je ob 8. uri vršila skupna služba božja, nato pa se je izvajal program v dvorani Katoliškega doma, kjer so se obravnavale tehtne organizatorične zadeve. Celotno viničarsko stanovsko strokovno gibanje se vrši pod vplivom krščanskega socializma, zato je upati, da se bo to vprašanje, ki je vsak dan bolj pereče, rešilo za obe strani pravično in uvidevno, k čemur naj tudi ta prvi kongres pripomore! Zbor je sprejel tudi razne sklepe, ki zahtevajo socialno zavarovanje in zaščito, da se uzakoni viničarski red, da se obnovijo viničarske šole, da se ustanovi posredovalnica viničarskih služb in druge.

Okrožni agrarni urad v Mariboru se je preselil iz dosedanjih prostorov iz Koroške ceste 19 v Strossmajerjevo ulico 6.

V pretepu obstrlejen. V mariborsko bolnico je bil te dni sprejet kmetijski fant Ivan Lampel, kateremu so v lhoti v Slov. goricah v fantovskem pretepu prestrelili obe nogi. Lampel se je v družbi nekaterih fantov sprl z Ivanom Korošcem z Zagajškega vrha. Nastal je pretep, v katerem je Korošec potegnil samokres ter ustrelil proti Lampelu. Zadel ga je v nogo. Kroglja mu je prebila koleno na levi nogi ter mu obitela v desnem kolenu.

Težka rešitev gotove smrti. Od Sv. Janža na Dravskem poljunam poročajo: Ob zadnji večji poplavi Drave, ki jo nosila s seboj veliko lesa, so se spustili trije možje les lovit. Pri tem delu pa jih je valovje zaneslo v sredo Drave, v valovje na mestu regulacijskega zidu, od katerega raste tudi razno grmičevje in drevje. Ko so valovi čoln pod njimi pogoltnili, so vsi trije možje v skoku planili na zid in se obdržali na vejevju. Za enkrat so ušli smrti, vendar jim je še vedno pretela. Začeli so klicati na pomoč, najbližja vas je od brega oddaljena 1 km. Nesreča se je zgodila dopoldne, a do večera še ni bilo nobene rešitve. Nevarnost je bila, da možje v mrazu otrpnejo in padejo v valove. Ker jih zvečer ni bilo domov, so se domačini začeli bati, da se je zgodila nesreča. Iskali so po vasi pogumnih mož in fantov, da bi šli reševati ponesrečence. Končno so se odločili, da bi odšli pod vodstvom neustrašenega veslača, posestnika Frica iz Starš, na rešilno delo v temno noč. Ponesrečenci niso več klicali na pomoč in se niso več odzvali klicanju rešiteljev. Le srečnemu slučaju je pripisati, da so prišli rešitelji s čolnom v bližino 50 m in so zaslišali obupajoče vzdih. Z največjo previdnostjo se je končno posrečilo spraviti jih v čoln in se po trudopolnem delu, ki je skoro zahtevalo življenje vseh, vrniti na breg.

Okrajna cesta Sv. Peter-Ložane. Poslanec F. Žebot nam poroča iz Beograda, da je ministrstvo za zgradbe dobilo načrte za novo okrajno cesto, ki bo vezala Maribor preko Sv. Petra s Sv. Lenartom.

Dva ponesrečena splava. Splavarje iz Dravske doline dohiteva letos ena nesreča za drugo. Po dolgotrajnih zadržkih zadnje povodnji se je začel po Dravi zopet promet s splavi. V petek zjutraj sta odpeljala iz Maribora dva velika splava. Ker si je izbrala Drava radi zadnje povodnji čisto nov in drugi glavni tok, je zavezil prvi splav pod krmarjem Šarmanom na nasipino pri Št. Janžu na Dravskem polju. Še danes, v pondeljek, se ni posrečilo ta splav poriniti nazaj v glavni tok. — Drugi splav se je izognil nasipini pri Št. Janžu, a je zadel pod krmarjem Vrčkom v petek ob pol enih popoldne s tako silo ob kozo glavnega mosta v Ptuj, da se je popolnoma razbil. Pet splavarjev si je komaj rešilo golo življenje, ostanki razbitega splava pa so odplavali z jedili in pijačo vred proti Varaždinu. Z razbitjem tega splava je uničenih dobrih pet vagonov stavbnega lesa.

Od avtomobila povožen. Ko so na praznik Brezmadežne ljudje odhajali od pozne sv. maše v minoritski cerkvi v Ptuj, je pridrvel po Panonski ulici vojaški avtomobil, ki je zavel pri Orniku v Miklošičevo ulico. A ker je tam oster ovinek, je povozil nekaj ljudi, ki so šli po trotoarju ob Metzlerjevi hiši. Nastala je grozna zmešnjava in vpitje ubogih povoženih žrtev. Težko je bila poškodovana gđ. T. Brenčičeva, hči g. Franca Brenčič, posestnika v Zabjaku, dve drugi pa sta manj poškodovani. Brenčičevo so takoj spravili k zdravniku, nato pa v ptujsko bolnišnico. Mestni občinski svet je že v predzadnji seji grajal prehitre vožnje

avtomobilov po mestu in zahteval strogo policijsko nadziranje. Prehitre vožnje se morajo kratkoma prepovedati, ker v Ptuj ni širokih ulic kot v drugih mestih.

Nova trgovina. S 1. decembrom se je otvorila pri Sv. Trojici v Halozah nova trgovina z mešanim blagom v novi minoritski vili. Smo si je že silno želeli, ker smo morali dozdaj hoditi v trgovine v Podlehnik, kar je bilo težavno ob slabem vremenu in ob velikem deževju sploh nemogoče radi narasle vode. Pogrešamo še poštnega nabiralnika, ker moramo z vsako kartico leteti pol ure na pošto.

Predrzna tatvina. V nedeljo med prvim sv. opravilom je bilo vlomljeno od kuhinske strani v stanovanje Ane Požar pri Sv. Trojici v Halozah. Po ljudskem pregovoru: Tata ne išči daleč od sebe, so orožniki takoj izsledili tata v osebi 18letnega gostilničarskega sina Viktorja Satterja. Ta je tatvino priznal, stariši so povrnili ukradenih 800 D. Okradena Požar je odnehala od sodnega postopka radi lju bega miru med sosedi in v upanju, da se bo mladi nepoštenjak poboljšal. Če se le bo!

Društveni dom pri Sv. Trojici v Halozah. Zadnjih 14 dni so vsi farani brez izjeme pridno vozili material za novi Društveni dom. Vse je že pripravljeno na Ančkenem gričku, tudi fundament je cementiran, do Božiča bi bilo že vse pod streho, pa sneg nam je naenkrat zastavil delo. Ko bo zopet solnce zasijalo in pele trobentice, se bo iz tal začela vzdigovati mogočna stavba Društvenega doma.

Sprememba posesti. Writzlovo posestvo s parno žago vred pri Sv. Trojici v Halozah je kupil neki tujec iz Švice. Rodbina Writzl se preseli v Maribor. Škoda, ker so jo ljudje spoštovali in radi imeli in mnogo zaslužili na žagi in v gozdu. Zdjaj bo veliko delavcev brez dela.

Ukradena krava. V Lembergu pri Poljčanah so dne 7. t. m. zvečer ob 6. uri ukradli neznan tatovi kravo posestnika Antona Kampuš. Krava je rudečelisasta, z dolgo liso na glavi in že visoko breja. Kdor bi o ukradeni kravi kaj vedel, naj prijavi posestniku Antonu Kampuš, trg Lemberg.

Slovenija ima zopet eno mesto in en trg več. Kralj je s posebnim ukazom povzdignil dosedanjí trg Tržič na Gorenjskem v mesto. Novo mesto Tržič leži v Karavankah na Gorenjskem v bližini koroške meje ter šteje okrog 3000 prebivalcev. Z istim ukazom so bile povzdignjene Trbovlje v trg.

Pod vešalami pomiloščen! Dne 10. t. m. bi se morala v Ljubljani izvršiti justifikacija na smrt obsojenega Janeza Jarca iz Vaš pri Medvodah. Jarc je bil obsojen na smrt radi umora svoje ljubice Angele Kopač, katero je ubil v hlevu njenega očeta dne 21. novembra 1925. Jarc je zločin dosledno tajil, toda dokazi so bili taki, da je bila na njihovi podlagi izrečena smrtna obsodba. Prošnjo za pomiloščenje je vrhovno sodišče odbilo in dne 9. t. m. so Jarcu javili, da bo naslednjega dne obešen. Vsega obupanega so obsojenca spravili v posebno celico, kjer prebijejo na smrt obsojeni poslednjo noč, ter so mu postregli, kakor običajno z boljšo hrano in vinom. V Ljubljano je dospel tudi krvnik Mausner s svojim pomočnikom in na predvečer justifikacije sta postavila na dvorišču sodne palače vešala. Med tem se je vršil pravi boj občinstva za vstopnica, vse je hotelo videti, kako bo Jarc obešen. Sodišče je izdalo 200 vstopnic. Obsojenec se je med tem spovedal ter udano pričakoval izvršitev obsodbe. Njegov odvetnik pa ni miroval. Poslal je kralju nujen brzojav s prošnjo, da naj Jarca pomilosti. Brzojav je imel uspeh, prošnjo je kralj uslišal in ob pol 9. uri zvečer je prispela na sodišče iz Beograda brzojavka, da se mora izvršitev smrtno kazni preložiti, ker sledi pismeno pomiloščenje. Kralj je izpremenil Jarcu smrtno kazen v 20letno ječo. Obsojenca so takoj javili srečno vest. Bil je popolnoma iznenaden ter se je tresel od veselja.

Opozarjamo vse, ki so prejeli srečke loterije Katoliškega prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gofami, da srečke najkasneje v 14 dneh plačajo! Oni pa, kateri srečke ne želijo obdržati in jih nočejo tudi drugim ponuditi, naj srečke nemudoma vrnejo, da se zamore s srečkami drugim postreči. Da ne bode nepotrebnih opominov, naj vsak, ki je te srečke prejel, iste plača, ali pa vrne. Žrebanje se bo vršilo takoj, kakor hitro bodo srečke plačane. Skrbite tedaj, da v tej zadevi potrebno ukrenete. Dan žrebanja in seznam izžrebanih števil bode pravočasno prinesel »Slovenski Gospodar«.

Zadnje železniške nesreče v naši državi. Minuli teden je bil zopet teden železniških nesreč v Jugoslaviji. Poleg onih nezgod in neprilik, ki jih je povzročil v našem železniškem prometu prvi sneg, je beležiti še celo vrsto drugih nesreč. Na progí Zagreb—Beograd, kjer so imeli vlaki ra-

Naša društva.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Katoliško bralno in gospodarsko društvo ima v nedeljo, dne 19. decembra po večernicah v Društvenem domu svoj redni letni občni zbor. — Člani, članice, odzovite se polnoštevilno; vabljeni tudi prijatelji društva. — Bog živi! Odbor.

Telovadno društvo Orel v Slov. Bistrici je priredilo v nedeljo, dne 5. decembra v prostorih hotela Neuhold Miklavžev večer. Popoldne ob 15. uri je bil nastop Miklavža s spremstvom za orlovsko in drugo našo mladino. Bogato obdarovanih je bilo okoli 250 otrok. Zvečer se je vršil Miklavžev večer za odrasle. Vsi lokali hotela so bili polni. Na sporedu je bila burka »Vse naše«, Miklavžev govor, obdarovanje odraslih, deklamacije, pevске, tamburaške in druge zabavne točke. Na prireditvi so gostje, ki so bili vsi židane volje, darovali za društvo in v prid zgradbi Katoliškega doma lepe vsote. Vsem udeležencem in zlasti še darovalcem lepih darov izreka društvo tem potom najiskrenejšo zahvalo! — Prihodno nedeljo, dne 19. t. m., ob 3. uri popoldne pa priredi društvo telovadno akademijo v dvorani okrajne hranilnice z zelo pestrim vsprejemom. Ker namerava biti prireditelj zelo zanimiva in lepa, vabimo na njo vse prijatelje orlovske misli iz mesta in okolice! Na svidenje! Bog živi.

Sv. Jernej pri Ločah. Tukajšnja dekliska Marijina družba priredi prihodno nedeljo, dne 19. t. m. po večernicah v šoli ganljivo igro »V šoli križa« z eno deklamacijo. Vsi prijatelji nedolžne zabave so srčno vabljeni. Vstopnina je nizka.

Središče. Tl. Ivan, kaj pa boste letos na Štefanovo igrali v Društvenem domu? — Kaj še ne veš? »Veroniko Deseniško!« — Seveda, pa še kako. To je krasna tragedija v petih dejanjih in nas povede v življenje oholih, časti in premoženja lakomnih

celjskih grofov. V resnici je vredna, da prideš k uprizaritvi te zanimive zgodovinske igre. — Veš, da pridem, ko pa že s takim brepenenjem pričakujem igre, posebno, če se spomnim lanske božične igre: »Martin Krpan«. Tista mi pač ne more iz spmina in mi daje poved za poset vaših prireditelj. — Vstopnina je: 8, 6 in 4 Din. Preprodaja vstopnic od 19. XII. naprej pri g. Rudolfu Lukičič. — Ah, kaj! Vstopnina je tako malenkostna za tako užitekopoln večer. Na take prireditve bi šel vsako nedeljo. — Potem pa še pridí na ponovitev dne 2. januarja 1927. Začetek vsakikrat ob 6. uri zvečer. Za prijetno zabavo med odmori bo skrbel društveni tamburaški zbor, za lačne želodce pa bo pripravljeno pečivo in malinovec. — Torej na veselo svidenje. — Bog živi!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Kakor je bilo že objavljeno, se vrši veličastna igra v 10 dejanjih »Quo vadis« dne 26. decembra 1926, dne 2. in 6. januarja 1927, takoj po večernicah v Slemškovi dvorani. Da bo prireditelj lepo izpadla, se bo vršila pri popolni električni razsvetljavi in na precej prenovljenem odru. — Cenjenemu občinstvu bi priporočali, da si udeležbo precej razdeli, da ne bo naenkrat prevelik naval. Kdor želi imeti rezervirane vstopnice, naj javi gospodu Antonu Brumen v Križevcih, in sicer proti predplačilu. Pridite torej vsi!

Maša Nedelja. Potovalni kino Ferdo Kosi priredi na Štefanovo dne 26. decembra v Društvenem domu zanimivo kinopredstavo »Meksikanski razbojnik« in burko »Nap in Velly«. Prva predstava takoj po večernicah, točno ob 3. uri. Druge predstave točno ob pol 7. uri zvečer. Vabijo se vsi od blizu in daleč k obilni udeležbi.

Videm pri Krškem. Tukajšnje Prosvetno društvo je imelo preteklo nedeljo, dne 5. decembra t. l. v Krškem svojo prvo prireditelj dr. Janezu Ev. Kreku. Za uvod nam je gospod kaplan Zalar v kratkem in jedrnatem govoru naslikal moža, ki nam je vzor vztrajnega in požrtvovalnega dela za narod na prosvetnem,

gospodarskem in političnem polju. Govoru sta sledili dve deklamaciji, Krekova »Mladim dnem« in Pregljeva »Dr. Janezu Ev. Kreku«. Nato so videmski fantje igrali Krekovo ljudsko igro »Pravica se je izkazala«. Igra je priprosta, lahkomljiva in polna duhovitega humorja. Fantje, ki so razen enega vsi prvič nastopili na odru, so igrali naravnost izborna. Kaj takega pri prvem nastopu nismo pričakovali. Želimo jim samo, da bi vztrajali in se marljivo vadili dalje in dosegli bodo pod vodstvom mladega gospoda kaplana še zelo lepe uspehe. Zal, da je slabo vreme preprečilo številnejšo udeležbo občinstva. Fantje, le korajžno naprej! Želimo vas zopet kmalu videti na odru. — Dobravski.

V vsako hišo, „Slovenski Gospodar“!

Naročnina za leto 1927 znaša:

za celo leto 32 Din,
za pol leta 16 Din,
za četrt leta 8 Din.

Naročite po dopisnici, zahtevajte položnice, pripripišite pri naročilu: dosedanjí (star) ali nov naročnik!

Ta teden pa moramo nekaj storiti za razširjenje »Slovenskega Gospodarja«!

di snežnih zametov velike zamude, je prišlo do več manjših nesreč vsled trčenja in iztirjenja vlakov. Vendar pa so skoraj vse te nesreče ostale brez človeških žrtev. Težja ne sreča pa se je pripetila v Bosni na progi Ilijaš—Okruglica. O priliki zadnjih poplav je neki sicer mali potok izpodjedel železniški nasip. V soboto dopoldne je vozil na tej progi tovorni vlak, naložen večinoma z lesom. Ko je vlak privozil do malega mostiča, se je izpodjedeni nasip zrušil in celi vlak je zdrčal v več metrov globok prepad. Strojvodja in kurjač sta bila na mestu mrtva, ostali sprevodniki vlaka pa so bili vsi več ali manj težko ranjeni. Zelo velik je materijalna škoda, ker so lokomotiva in skoro vsi vagoni popolnoma razbiti. Krivda leži na železniški upravi, ki ni pravočasno poskrbela za popravilo nasipa in mostu. — Bolj nenavadna nesreča je doletela prvi osebni vlak, ki je odpeljal iz Zagreba po zadnjih snežnih zametih proti Splitu. Vlak je moral na nekaterih mestih voziti zelo počasi. To priliko so skušali izrabiti doslej še neznani zločinci. V bližini postaje Jasenice so z nekega hriba zvalili na vlak dve veliki skali. Strojvodja je k sreči še pravočasno zapazil nevarnost ter je povečal brzino vlaka. Vsled tega skali nista dosegli proge pred lokomotivo, marveč sta z vso silo zadeli v vagon II. razreda. Udarec je bil tako silen, da so se zlomila vagona vrata ter hudo poškodovala vagona stena. To pa je imelo za posledico, da sta se obe skali odbili ter padli na tla poleg proge. Zločinci so očividno skušali na ta način ustaviti vlak, da bi lahko izprovali potnike. Vlak je brez nadaljnjih težav prišel do postaje, kjer so morali poškodovani vagon izločiti. O napadu obveščeno orožništvo je takoj uvedlo zasledovanje zločincev, katerim pa je uspelo, da so kljub visokemu snegu izginili neznano kam.

Vlak se ustavi v Murski Soboti blizu farne cerkve, ki je res prava umetnina. Če torej prideš v to ljubko prestolico Slovenske Krajine, ogled si rimsko-katoliško cerkev! Ne daleč od te cerkve se nahaja začasno poslopje dijaškega zavoda »Martinišča«. Je majhno, neprimerno in pretesno, zato se dela prav pridno za zidanje novega zavoda. Del središtev naj bi prišel iz loterije, ki je že poznana po celi Sloveniji. Srečke so po 5 Din. Dobijo se v lavanlinski škofiji na vseh župniščih in pri nekaterih dijakih v Mariboru. Zrebanje je preloženo.

Razbojniki v Slavoniji. Po Slavoniji ropa in krade že dalje časa tolpa razbojnikov, ki ji načeljuje baje edini dosedaj preostali član Čarugine tolpe, Prpič mali. Roparji so maskirani, skrivajo se v neprehodnih slavonških gozdovih.

Tolpe gladnih volkov v Hercegovini. V Dobrem Dolu v Hercegovini je napadla te dni tolpa gladnih volkov stajo nekega seljaka. Ker ljudje nimajo pušk, so se zaprli v hiše in čakali, da so se volkovi nažrli in odšli. Volkovi so raztrgali samo enemu kmetu 19 ovac. O sličnih slučajih poročajo tudi iz drugih krajev v Hercegovini.

Za dijaško kuhinjo se je nabralo na gostiji gospoda Franca Sagadin in soproge Marije v Kočnem pri Laporju 320 Din. — Iskreni: Bog plačaj!

Ob posvetitvi hiše g. Cvilaka v Nebovi, župnija Sv. Peter pri Mariboru se je nabralo za dijaško kuhinjo 207 Din 50 para. Bog povrni!

Za dijaško semenišče v Mariboru so zbrali gostje na gostiji Dagonič—Elsnik v Gačniku pri Jarenini 103 Din. Bog povrni! Darujte za dijaško semenišče.

Novo knjige za naše lante. »Sv. Alojzij«, lepa knjiga, namenjena mladim srcem, posebno mladeničem. Knjiga obsega tudi lepo število slik. Za božično darilo najprikladnejša. Cena 20 Din, vezana 25 Din. — »Sv. Stanislav«, velik slovenski svetnik in zaščitnik katoliških mladeničev. Kdor želi tega svetega mladeniča поблиže poznati, naj si naroči to knjigo. Pisana je kakor lepa povest, okrašena s številnimi slikami. Cena je 20 Din, vezana 25 Din, oziroma 30 Din. — Naročaje v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Bratovščina (apostolstvo) sv. Cirila in Metoda v Mariboru priporoča: 1. dr. Franc Grivec: Slovenska apostola sv. Ciril in Metod. Knjiga, ki je ravnokar izšla, je ena najlepših in najcenejših slovenskih knjig, ki spada v vsako zavedno slovensko hišo. Cena broširanemu izvodu brez poštnine je 15 Din, v platno vezanemu izvodu 28 Din. 2. Apostolski molitvenik, izvod po 5 Din. 3. Vzhodni slavospev v čast Srcu Jezusovemu za zedinjenje (molitvena ura) izvod po 1 Din. 4. Umetniške razglednice slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda in Matere Božje (v bakrotisku) po 1 Din. Vsa naročila se naj pošljejo na naslov: Bratovščina sv. Cirila in Metoda, Maribor, Glavni trg 7. Kdor pride sam v Maribor, dobi navedene knjige pri upravi, ki je pa v šk. dijaškem semenišču. Naznanja se tudi, da bodo sprejemne pobornice te dni dotiskane in jih takoj, ko jih dobimo, razpoložemo obenem z nabiralnimi polami.

Upraviteljstvo drž. osnovne šole v Gornji Radgoni izpolnjuje prijetno dolžnost, da se tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem darovalcem za obdaritev revnih učencev ob priliki prireditve Miklavževega večera in to zlasti vsem onim, ki so v ta namen bogato prispevali z raznimi potrebščinami in jestvinami! Tudi v denarju je šolsko upraviteljstvo sprejelo več zneskov, med drugimi po 200 Din: župan dr. Boezio in notar Požun, po 100 Din: zdravnik dr. Breznik, Sollar in lovcil g. A. Korošec. Vsem darovalcem najlepša hvala! K. Mavrič, šol. upravitelj.

Naznanjamo, da se zopet vrši letos velika božična prodaja v vseh oddelkih in prostorih veletrgovine R. Stermečki, Celje, po globoko znižanih cenah. 1652

Hočete se brez nevarnosti rešiti giba, revmatizma, hokeksusa in išiasa, tako se imenuje poučna brošura, katero dobite na zahtevo brezplačno od firme August Märzke, Berlin — Wilmersdorf, Bruchsalterstrasse 5 ter Vsa obenem opozarjamo na prilogo te tvrdke, ki je priložena današnjim številki.

Slovenjebistriški okraj! Vsakdo naj se prepriča, kako dobro in poceni kupi v novi A. Pinter naslednikovi trgovini pri farni cerkvi v Slov. Bistrici. 1726

Porota.

MARIBORSKA POROTA.

Dne 9. t. m. se je pričelo pred mariborskim porotnim sodiščem zimsko porotno zasedanje. Prvega dne sta se vršili dve razpravi, prva proti morilcu Pečovniku, druga pa proti poštnemu slugi Schusterju.

Nä smrt obsojeni dobil 10 let ječe.

V jesenskem porotnem zasedanju je prišel pred sodišče Ivan Pečovnik od Sv. Pavla pri Preboldu. Bil je ra-

di umora obsojen na smrt. Obsodbo je zagrebško vrhovno sodišče razveljavilo in odredilo novo razpravo, ki se je vršila dne 9. t. m. Ivan Pečovnik je v noči od 10. na 11. oktobra 1925 skušal okrahati posestnika Ivana Gatornika v Javorju pri Črni, pri katerem je svoječasno služil za hlapca. Splazil se je v hišo zvečer, dokler so bila vežna vrata še odprta. Ponoči, ko je v hiši vse zaspalo, je šel v sobo, kjer so bile shranjene obleke hlapcev in kjer je spala dekla Elizabeta Molar. Ropot je dekle prebudil in spoznala je v tatu nekdanjega hlapca. V strahu, da ga ne izda, jo je Pečovnik zadavil. Po izvršenem zločinu je pobral hlapcem obleko ter pobegnil. Aretirali so ga šele 6. febr. 1926 v St. Pavlu. Dejanje je priznal, trdil pa je, da so ga k temu zapeljali drugi hlapci, ker jih je Molarjeva vedno tožila pri gospodarju. Pred prvo obsodbo se je skušal v zaporu obesiti, pa so ga v zadnjem hipu rešili. Pečovnik je bil obsojen na deset let ječe in tri leta prisilne delavnice.

Poneverba poštnega denarja.

Druga razprava se je vršila proti Marku Schusterju, uslužbencu na mariborski kolodvorski pošti. Dne 26. jul. 1926 je izmaknil v uradu denarno vrečo z 125.489 Din gotovine. Podobno tatvino je izvršil že kot poštni nastavljenec v Avstriji. V Moosburgu na Koroškem je bil poštni sel. Poneveril je 9 milijonov avstrijskih kron, katere mu jih je izročila neka stranka, da jih odda na pošto. Obsojen je bil od sodišča v Celovcu na tri mesece zapora in odpuščen iz službe. Po prestani kazni je šel v Jugoslavijo, kjer se je predstavljal kot koroški begunec ter kmalu dobil službo kot poštni sluga na kolodvorski pošti v Mariboru. Dne 26. julija je pregledoval skupno z neko uradnico iz inozemstva došle vreče, v katerih prihajajo mali paketi iz inozemstva. V eni takih vreč, ki je prišla iz Dunaja, je bilo 11 paketov, namenjenih za carinsko pošto v Zagrebu. V enem je poslala banka »Prah« iz Čehoslovaške podružnici Narodne banke šop bankovcev v skupni svoti 125.000 Din. Paket je bil označen z vrednostjo 4000 šK. Prepričan, da bo v paketu najmanj tolika vrednost, je sklenil, da se ga polasti, in med tem, ko je uradnica štela druge pakete, je tega hitro skrnil pod obleko. Doma je denar spravil v kovček in začelo se je zanj veselo življenje in popivanje v raznih družbah. Vozil se je z izvoščeki iz ene gostilne v drugo. Njegovi gospodinj, kateri preje često ni mogel niti stanovanja plačati, je postalo razpisno življenje sumljivo in nekoč, ko Schusterja ni bilo doma, mu je pregledala kovček ter našla v njem veliko množino bankovcev. Obvestila je policijo in pošto, ki je med tem že tudi zaznala za tatvino ter slučaj preiskovala. Schuster je bil aretiran in na podlagi dokazov je slednjič priznal tatvino. Našli so pri njem še 110.213 Din, ostalo je že zapravil. Schuster je pri obravnavi krivdo priznal v polnem obsegu. Porotniki so se izjavili, da je izvršil tatvino pod 10.000 Din, ker je bil izvršil tatvino v mnenju, da je vseboval paket 4000 šK. Obsojen je bil radi tega na dve leti težke ječe s tedenskim postom.

Umor v vinogradu.

Dne 9. maja t. l. so našli ljudje v Vitanu pri Vodranjih posestnika Leopolda Praterja mrtvega pred njegovo kletjo. Imel je popolnoma razbito lobanjo, poleg njega pa so ležali štirje polomljeni in okrvavljeni vinogradski koli, s katerimi so neznani zločinci svojo žrtev ubili. Preiskava, katero so izvršili orožniki, je kmalu pokazala pravo sled. Na licu mesta je bil najden naglavni robec, s katerim se je ugotovilo, da je bil last Praterjeve dekle Marije Nemec. Bila je aretirana in kmalu je izdala vso družbo, ki je zločin izvršila. Na podlagi njenih izpovedb so bili aretirani brata Martin in Vincenc Ivanuša in Ana Trstenjak. Navedeni so se zagovarjali pred porotnim sodiščem že v jesenskem zasedanju. Razprava pa je bila radi zaslišanja novih prič preložena. Zločin je bil po priznanju obdolženec izvršen na sledeči način: Posestnik Leopold Prater iz Vodrancev je posedoval v Vitanu vinograd s kletjo. Par tednov pred žalostno smrtjo je opazil, da mu izginja iz nje gove zidanice vino. V noči od 8. na 9. maja je šel iz Vuzmetincev mimo svoje zidanice domov. V kleti je zaslišal govorico ter šel pogledat. Našel je tam omenjeno družbo, ki se je gostila z njegovim vinom. Med njimi je opazil svojo dekle Marijo Nemec, jo zgrabil za lase ter ji potegnil z glave robec. Obe dekletki sta planili iz kleti, Prater pa za njima. Pri tem je naletel na brata Ivanuša, ki sta planila nad njega s koli. Obe ženski sta ju vzpodbujali z besedami: »Udarite ga, le udari ga!« in: »Vzemi nož, zakolji ga!« Oba Ivanuša sta mlatala po Praterju toliko časa, dokler se ni več premaknil. Posebno se je odlikoval Martin Ivanuša, katerega je moral njegov brat Vincenc celo držati, da še ni dalje udrihal po žrtvi, ki je bila že mrtva. Pri aretaciji so Trstenjakova in brata Ivanuša zločin odločno tajili ter se zagovarjali, da so takrat spali doma. Šele v zaporu so vse priznali. Na podlagi pravdoreka porotnikov je bil Martin Ivanuša obsojen na štiri leta težke ječe, ostali pa na dva meseca zapora, katerega pa so prestali že v preiskovalnem zaporu.

Sleparija.

Dne 11. decembra dop. bi se morala vršiti razprava po per bivšega carinskega posrednika v Mariboru Tihomiru Milošević, ki je leta 1921 opeharil izvoznika Savo Jurčiča za 30.000 Din. Po slepariji je pobegnil v Srbijo, odkoder se seveda smeje vsem pozivom našega okrožnega sodišča. Na razpravo v soboto sploh ni prišel in radi tega se ni mogla vršiti.

Nasilen zet.

Popoldan se je vršila razprava proti Jožefu Korošec, delavcu v Partinju. Obtožnica mu očita, da je dne 6. avgusta t. l. napadel v Partinju svojega tasta Valentina Dominika, ga tolkel po glavi s pestmi in cepičem ter ga slednjič s tako silo vrgel ob posteljo, da so starčku otrpnili možgani ter je na posledici tega umrl. Naslednjega dne, 7. avgusta, se je napolil v Kremberg k posestniku Deutschman, kamor je bila pobegnila njegova žena, ker jo je vedno pretepal. Vdril je pri Deutschmanu v hišo ter navajal na ženo z nožem. Zadal ji je več nevarnih ran in da ga domači niso hitro razorožili, bi bil ženo sigurno umoril. Obdolženec je nato okradel Deutschmana. Odsesel mu je nekaj perila in manjšo svoto denarja. Zagovarja se, da se sploh ne za-

veda, kako je dejanje izvršil, kar pa nikakor ne drži, ker se popolnoma točno spominja vseh podrobnosti pred in po divjaškem napadu na tasta in svojo ženo. Korošec je dejanje priznal. Porotniki so potrdili vprašanje uboja s pripombo, da je izvršil dejanje v hipni zmedenosti. Na podlagi tega pravdoreka je bil oproščen, obsojen pa je bil radi napada na svojo ženo na tri mesece zapora, ki ga je pa odsedel že v preiskovalnem zaporu.

Tatinska dekla.

Dne 13. decembra sta stala pred porotniki dekla posestnika Rajšpa iz Svetincev Magdalena Vuzem in njen ljubček, želarski sin Anton Kocmut iz Janževoga vrha. M. Vuzem je služila pri Francu Rajšp 15 let ter je bila radi tega v hiši čisto domača. Vse so ji zaupali, kar jo je spravilo v skušnjavo. Vedela je, da ima njen gospodar shranjen denar v omari. Dogovorila se je nato s svojim ljubčkom Kocmutom, da se bodeta tega denarja skupno polastila. Kocmut se je, kakor je bilo dogovorjeno, skrnil v svinjski hlev in na dan znak, ko ni bilo gospodarja doma, je šel v hišo ter skupaj z dekle odprl omaro. Vzel je iz nje 11.300 Din, Magdalena pa zase še 7000 Din. Denar sta skrila na podstrešju. Tatvina pa je bila kmalu opažena, aretirana je bila domača dekla, ki je vse priznala. Razprava je bila v svrhu zaslišanja novih prič preložena.

Poneverba.

Popoldne je stal pred porotniki pekovski pomočnik iz Vojnika Jožef Kuzman. Dne 27. oktobra 1922 je poneveril v Framu svoji gospodinj 12.500 Din. Kuzman je bil zaposlen v pekarni Böhm kot pomočnik. Stanoval je pri Josepini Pohor. Ta ga je dne 27. oktobra 1922 poslala v Maribor z svoto 12.500 Din, da jih izroči Francu Stiblecu, kateremu je bila prodala hišo, ko pa se je kupčija razdrila, je vrnila predplačilo. Kuzman se je napolil v Maribor, denarja pa ni izročil Stiblecu, ampak začel v mestu po raznih krémah popivati. Prenočil je v družbi sumljivih žensk v neki gostilni, zjutraj pa jih je na policiji obdolžil, da so mu ukradle 45.000 kron. Še predno se je ta obdolžitev izkazala kot neresnična, je Kuzman pobegnil iz Maribora, ter se potepal po raznih krajih. Izvršil je po lastnem priznanju več tatvin in goljufov. Dne 21. oktobra t. l. pa je bil obdolženec v Bakru aretiran radi hudodelstva javnega nasilstva. Pri zaslišanju na policiji je priznal tudi goljufo, izvršeno z denarjem Pohorjeve. Poslali so ga iz Bakra mariborskemu okrožnemu sodišču, kjer je prišel pred poroto. Kuzman je bil obsojen na 16 mesecev ječe.

CELJSKA POROTA.

Žrtve alkohola.

Dne 13. t. m. se je pričelo v Celju pred okrožnim sodiščem zasedanje porote. Takoj prvega dne sta prišla na vrsto dva uboja, katera je povzročil alkohol.

Prvi se je zagovarjal radi uboja rudar Franc Krajšek iz Trbovelj. Dne 18. septembra je pil skupaj z rudarjem Ivanom Martinčičem v kleti Gvidona Počivavšek. Že v gostilni sta se kregala, po odhodu pa sta se resno sprijela. Obdolženec je Martinčiča sunil z nožem v obraz s tako silo, da mu je prerezal mišice do kosti ter poškodoval vratno žilo. Martinčič je na posledicah zadobljene poškodbe kmalu izdihnil. Porotniki so potrdili vprašanje uboja in Krajšek je bil obsojen na 3 leta ječe.

Popoldan je prišel pred porotnike 25letni krojaški pomočnik iz Slovenjgradca Jurij Pižeta. V noči od 21. na 22. avgusta je po odhodu iz gostilne sunil z nožem v hrbet Antona Rojca ter ga tako težko poškodoval, da je Rojca že kmalu nato umrl v bolnici. Obdolženec se je zagovarjal, da je bil popolnoma pijan, kar so pa priče zanikale. Porotniki so soglasno potrdili vprašanje uboja in Pižeta je bil obsojen na 2 leti težke ječe.

Pisma iz domačih krajev.

Sv. Peter pri Mariboru. Moj prijatelj Korl iz Središča me je debelo pogledal ter rekel: »Kaj pa tvoj Sempeter dela?« »Gospodarja« beri, sem mu odgovoril. Zato prosim, visokovredni gospod urednik, da sprejmete naslednje vrstice v predale našega ljubega »Slovenskega Gospodarja«. Sempeterčani nismo kar tako. Miklavž nas je obiskal ter obdaroval vse šolarje; odraščeni pa je dal obilo lepih naukov; ne vemo še, če se jih bodo prijeli. Je pač tako kakor pri stavljenju osepnice ali koz: se prime ali pa se ne prime. V nedeljo, dne 12. t. m. je obiskal Miklavž Grušovo. Sv. Miklavžu bi priporočali, da bi poslal nekaj prav hudih parkljev k Sv. Marjeti, da se ne bodo tako grozomsko bahali. — Isto nedeljo je priredilo Sadjarsko društvo občni zbor ter zelo zanimivo in poučno predavanje o snazenju sadja itd. Vsi številni udeleženci smo gospodu predavatelju iz srca hvaležni. — Korl, potrpi! Še več novic zveš. V nedeljo, 19. decembra po rani maši občni zbor krajevne organizacije SLS. Upamo, da nam bo Prosvetna zveza poslala predavatelja-strokovnjaka. Popoldne, 19. decembra bo priredil orliški krožek božičnico s prav mično igro »Junak«, ki še nikjer ni igrala ter novost »Jezušek, pridil«. Name-rejš igrica je novost. To povem zaradi Korla. Po Božični prireditvi učenke nekaj lepega, a po Novem letu se misli postaviti Marijina družba z misijonsko igro. Pa le ne spimo, kakor nas je nekdo počastil v »Gospodarju«. Radovedni smo, koliko Marjetčanov bo posetilo naše prireditve. Oh, saj bi tudi mi radi šli k Sv. Marjeti na igro, pa ... jih menda ni. — Kaj pa volitve? Eh, saj ga ni Sempeterčana, ki bi se izneveril dr. Korošcu in Zebotu. Kakor dosedaj, tako homo tudi 23. januarja vsi vrgli krogljico v skrinjico Slovenske ljudske stranke. Smo že tako navajeni, in značajni tudi hočemo biti. Upamo, da se bo volilni boj vršil v dostojni obliki. Od naše strani se bo. — Marjetčani nas strašijo, češ, z Društvenim domo ste se zaleteli. Zaleteli bi se, če bi začeli zidati, pa bi imeli premalo denarja. Oh, za take nas pa res ni treba imeti! Ko bodo boljše letine, bomo tudi z zidanjem doma začeli. Pa vi tam ob Pesnici zidajte! Peska imate dovolj. — Toliko za danes, da ne boste mislili, da smo mrknili. Korl, serbus!

Sv. Marjeta niže Ptuj. Imamo več novic, četudi ne najboljših. V zadnjem času je bilo kaznovanih več voznikov, ker niso imeni nobenih, oziroma ne točno po predpisu narejenih tablic na vozilih. To ljudi precej razburja, posebno ker te tablice na sosednem Hrvatskem ni. V poslednjem času si je dalo več jih narediti te tablice v cirilici, ne sicer, da bi s tem kazali svojo »državotvornost« ali pa delali propagando za srbske pismenke, temveč za to, da vsak nebodigatreba ne ve, kdo se pelje na vozu. Sploh so ljudje mnenja, da bi bilo umestnejše, ko bi tudi vozovi